

Київ, 6 червня 2024 року

У День журналіста обговорили роль ЗМІ як інституту громадянського суспільства в забезпеченні демократії та захисті прав і свобод громадян в Україні

На відзначення Дня журналіста Інститут масової інформації та організація «Репортери без кордонів» за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні провели публічну дискусію «Медіа як опора демократії: формуючи майбутнє України».

Близько 200 журналістів, експертів, представників громадянського суспільства, урядовців, народних депутатів, дипломатів та співробітників міжнародних організацій обговорили роль ЗМІ у забезпеченні демократичного розвитку України, дотриманні прав та свобод, формуванні у громадян країни демократичних принципів мислення та дії. Під час пленарних виступів та панельних дискусій йшлося про виклики, що постають перед українськими медіа в часи війни та трансформації країни в умовах відбудови та євроінтеграції.

Ремі Дюфло, тимчасовий повірений у справах Представництва ЄС в Україні:

«Вітаючи українські медіа з професійним святом, ми чітко усвідомлюємо, які складні виклики постають перед журналістами в країні, що воює та реформується одночасно. Від початку широкомасштабної російської війни багатьом з них доводиться воювати або вдягати каску і бронезилет з написом «PRESS», перебирати на себе роботу колег, які пішли на фронт, долучатись до волонтерства, поновлювати роботу редакцій на деокупованих територіях або в місцях релокації. Але вони продовжують мужньо й натхненно працювати, залишаючись віddаними критеріям правди, демократії та свободи слова, розвінчуючи російську дезінформацію та пропаганду. За цей час Україна піднялася на 18 позицій в індексі «Репортерів без кордонів» та досягла гарних результатів довіри серед світових ЗМІ. Це гідний результат важкої роботи».

Останній звіт Інституту масової інформації свідчить, що від початку широкомасштабної російської війни проти українських журналістів здійснено 599 злочинів, включаючи вбивство, прямі фізичні погрози, обстріли цифрові атаки тощо. Водночас запровадження воєнного стану, що діє в інтересах національної безпеки, обмежило оперативну спроможність і свободу звітності преси, ускладнивши її роботу. Та навіть в таких умовах українські журналісти, дотримуючись демократичних принципів прозорості та підзвітності, відіграють ключову роль у демократичному суспільстві, виступаючи джерелом інформації для громадян, ефективним та дієвим інструментом контролю за роботою влади на всіх рівнях, протидіючи російській дезінформації та пропаганді. Але вони потребують як підтримки й захисту з боку партнерів та влади, так і консолідації всередині медіаспільноти й з громадянським суспільством.

Цим питанням була присвячена фахова дискусія «Роль медіа як інституту громадянського суспільства». Її учасники наголосили на важливості контактів та взаємодії в професійному середовищі та діалогі й співпраці ЗМІ з громадянським суспільством і владою. Окремий акцент було зроблено на питаннях безпеки журналістів, зокрема, в зонах бойових дій та дотичних до них, а також на унеможливленні політичного тиску на ЗМІ й забезпеченні їх захисту з боку правоохоронних органів.

Оксана Романюк, директорка Інституту масової інформації:

«Українські журналісти та медійники працюють в умовах підвищених ризиків. За даними Інституту масової інформації, з початку повномасштабного російського вторгнення в Україну був убитий 81 журналіст, із них щонайменше 10 загинули під час роботи. Сотні медіа зникли, тисячі наших колег постраждали від тих чи інших загроз, пов'язаних із російською агресією. Щонайменше 30 українських журналістів зараз утримуються Росією в якості заручників. Попри всі ці виклики, українські журналісти продовжують активно працювати і навіть професійно розвиватися. Вони не лише роблять серйозні розслідування, готують якісні і важливі матеріали, але й не бояться відстоювати свою незалежність. Робота українських журналістів є яскравим доказом того, що медіа відіграють ключову роль у підтримці демократичних принципів, інформуючи суспільство та забезпечуючи прозорість і підзвітність влади».

Про нові професійні виклики та завдання медіа говорили учасники другої панелі «Фіксери на війні: невидимі репортери» після перегляду однойменної стрічки, представленої «Репортерами без кордонів».

Тібо Бруттен, заступник генерального директора, «Репортери без кордонів»:

«Від початку широкомасштабного російського вторгнення у 2022 році «Репортери без кордонів» активно підтримують роботу журналістів в Україні. Цей захід, організований спільно з нашим місцевим партнером – Інститутом масової інформації, а також Представництвом Європейського Союзу».

Союзу в Україні, дає можливість відзначити неймовірну стійкість ЗМІ в Україні та віддати належне їхній праці. Вони формують майбутнє демократії в Україні. Для нас також велика честь вперше показати в Києві наш документальний фільм про фіксерів війни в Україні, який присвячений цим невидимим героям інформаційного простору».

Гості заходу ознайомилися з виставкою «На передовій правди», що представила роботу українських журналістів у зонах конфлікту та в екстремальних умовах. Як і стрічка «Фіксери на війні: невидимі репортери», вона стала ще одним свідченням виключної ролі медіа у висвітленні та фіксації російських злочинів в Україні та у викритті дезінформації й брехні, розповсюджуваних країною-агресором.

Долучайтесь до заходів комунікаційної кампанії «Разом діємо. Разом ми – Європа» та слідкуйте за її заходами на [сайті](#), а також сторінках Представництва ЄС в Україні у [Facebook](#), [Instagram](#) та [Twitter/X](#).

Контактна особа:

Тетяна Вороніна, медіаекспертка, Проєкт ЄС «Українцям про Європейський Союз» (CEU4U), що впроваджується Esogys, tvoronina9@gmail.com, +38 067 501 11 83

Довідково: Представництво ЄС в Україні долучилось до участі в події на відзначення Дня журналіста «Медіа як опора демократії: формуючи майбутнє України» в межах Всеукраїнської комунікаційної кампанії про підтримку Європейським Союзом громадянського суспільства та незалежних медіа «Разом діємо. Разом ми – Європа», що триває від травня по липень 2024 року по всій території України (за винятком окупованих територій та зон бойових дій) і включає інформаційно-просвітницькі заходи, інтерактивні сесії, дискусії та семінари за участю ОГС, громадськості та медіа. В межах кампанії відбудуться прес-тури та прес-зустрічі для ЗМІ.

Інформаційний партнер кампанії – [Суспільне](#).

Європейський Союз завжди підтримував незалежні медіа України, і від перших днів вторгнення потроїв підтримку громадянського суспільства в Україні і незалежних ЗМІ. Так, ЄС вже виділив 15 млн євро для підтримки 150 різних медіа національного та регіонального рівнів, зокрема на сектор захисту журналістів в Україні. Ця підтримка триватиме й надалі, адже йдеться про цінність життя людей, свободу слова, демократію – базові принципи ЄС.

